

Musikkens plass i justispolitikken

Siden Stortingsmelding 37 (2007-2008) Straff som virker har musikk hatt en uttalt viktig rolle i norsk justispolitikk. Dette perspektivet om musikk mener vi er viktig å ta med i en NOU om musikk. Justisdepartementet, senere Kriminalomsorgen, har siden 1996 støttet tilbud i opplæring i musikk innenfor fengselsmurer, i åpen soning, men også i overgangen fra soning til løslatt samfunnsborger.

Musikk i fengsel og frihet begynte i 1991 som et tilbud i Bredtveit fengsel, finansiert av fengselets fritidsbudsjett fra år til år. Det var først med organiseringen i Norsk musikkråd i 1996 at prosjektet fikk mer stabil finansiering og kunne søke Justisdepartementet om post - 70 midler. Da Norsk musikkråd i 2004 ble omorganisert og delt i to og Musikkens studieforbund ble skilt ut som egen organisasjonsdel, ble Musikk i fengsel og frihet en del av studieforbundets portefølje, og har vært det siden. Prosjektet er fortsatt basert på årlige søknader til Kriminalomsorgsdirektoratet. De forvalter en tilskuddsordning som heter *tilskuddsordning for frivillige og ideelle organisasjoner på kriminalomsorgens virksomhetsområde* hvor størrelsen på tilskuddsordningen bestemmes i justisdepartementets budsjett, kap 430 post 70.

I budsjettet for 2010 sto følgende: *Departementet vil vurdere om tiltaket «Musikk i fengsel og frihet» bør være en del av kriminalomsorgens ordinære tilbud som dekkes over kap. 430, post 01.* Dette førte til at i perioden 2010 til 2013 dekket Justisdepartementet *et årsverk med arbeidsinnsats tilknyttet Musikk i fengsel og frihets ressurscenter*, kr 600 000.

Siden 2009 har Helsedirektoratets tilskuddsordninger også vært en viktig kilde til finansiering i vekslende ordninger med varierende navn. Musikkens plass i det helsepolitiske feltet er også relevant for NOUen, men jeg antar dette er behørig dekket gjennom omtale av musikkterapi. I den sammenheng er det verdt å nevne at musikkterapiens utbredelse og anerkjennelse og Musikk i fengsel og frihets resultater har sammen løftet hverandre til den posisjonen de har i dag. For eksempel er det tretrinnsmodellen som Musikk i fengsel og frihet utviklet som er utgangspunktet for hvordan det jobbes innen psykisk helsefeltet i Bergen. (<https://www.tidsskriftetmusikkterapi.no/nyheter/24/11/jubilant-roar-finsaas>)

Musikk i fengsel og frihet er musikkopplæring, som i noen tilfeller ledes av musikkterapeuter, i andre tilfeller av pedagoger eller ikke-utdannede musikere. Det kan anses som samfunnsmusikkterapi og uavhengig av lederens formelle kompetanse opplever deltakerne en virkning knyttet til psykisk helse. Det er publisert en rekke med forskning som vi gjengir på våre nettsider i tillegg til en oppsummering av positive effekter av bruk av musikk i fengsler og med soningsdømte. Det er også verdt å nevne at ved Universitet i Oslo, Institutt for musikkvitenskap, foregår det et internasjonalt forskningsprosjekt på musikkbruk i fengsler i Norge, Island og Irland. (<https://www.hf.uio.no/imv/forskning/prosjekter/prisons-of-note/index.html>)

Det viktigste perspektivet jeg håper dere i NOUen tar med dere er at musikk har i over 30 år vært en liten del av norsk justispolitikk og en viktig del av norsk kriminalomsorg.

Mer om hvordan vi jobber, hvor vi har tilbud, historier om våre aktiviteter kan dere lese på musikkifengselogfrihet.no

Med vennlig hilsen

Faglig og administrativ leder
audun.reithaug@musikk.no